

Vergaderjaar 1999–2000

27 121

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het gemeentefonds voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen deel

Door middel van dit wetsvoorstel wordt voorgesteld het verplichtingenbedrag voor het gemeentefonds over het jaar 2000 te verhogen met f 982,8 miljoen en te brengen op f 25 673,1 miljoen.

VERPLICHTINGEN (x f miljoen)	
Stand ontwerpbegroting 2000	f 24 690,3
Voorgestelde mutatie	f 982,8
Stand eerste suppletore begroting 2000	f 25 673,1

Door middel van dit wetsvoorstel wordt tevens voorgesteld de uitgaven van het gemeentefonds over het jaar 2000 te verhogen met f 1 273,3 miljoen en te brengen op f 25 503,6 miljoen.

UITGAVEN (x f miljoen)	
Stand ontwerpbegroting 2000	f 24 230,3
Voorgestelde mutatie (opgenomen in de Voorjaarsnota 2000)	f 1 273,3
Stand eerste suppletore begroting 2000	f 25 503,6

Door middel van dit wetsvoorstel wordt ten slotte voorgesteld de ontvangsten van het gemeentefonds over het jaar 2000 te verhogen met f 1 273,3 miljoen en te brengen op f 25 503,6 miljoen. De ontvangsten van het gemeentefonds zijn per definitie gelijk aan de uitgaven van het fonds.

2. Artikelsgewijze toelichting

2.1 Uitgaven/verplichtingen

Algemene uitkering

artikel 02.01 Algemene uitkering

Het verplichtingenbedrag van de algemene uitkering wordt ten opzichte van de ontwerpbegroting verhoogd met f 981 300 000. Na verhoging resulteert een bedrag van f 25 076 285 000.

De wijziging is als volgt opgebouwd:

Opbouw verplichtingenbedrag algemene uitkering (x f 1 000)

Stand verplichtingenbedrag algemene uitkering ontwerpbegroting 2000		24 094 985
1. Compensatie afschaffen omroepbijdrage	+ 7 000	
2. Accres 2000	+ 878 300	
3. Van OCenW: amendement bijzondere bijstand	+ 18 000	
4. Van SZW: amendement bijzondere bijstand	+ 7 000	
5. Van BZK: terugontvangsten Rfv/Rob	+ 200	
6. Van BZK: wijziging kieswet	+ 200	
7. Naar SZW: regeling dure woningaanpassingen Wvg	- 2 900	
8. Versnelling Wvg RA	+ 75 000	
9. Integratie-uitkering Onderwijshuisvesting	- 1 500	
<i>Totaal mutaties ten opzichte van ontwerpbegroting</i>		<i>981 300</i>
Stand verplichtingenbedrag algemene uitkering eerste suppletore begroting 2000		25 076 285

Toelichting op de afzonderlijke mutaties in het verplichtingenbedrag van de algemene uitkering:

1. Compensatie afschaffen omroepbijdrage

In verband met het afschaffen van de omroepbijdrage is bij Miljoenennota 2000 vanaf het jaar 2000 een bedrag van f 3 miljoen structureel aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd. In het jaar 2000 worden de gemeenten die reeds financiële verplichtingen zijn aangegaan gecompenseerd op basis van reëel gedeerde inkomsten. Inmiddels is met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overeenstemming bereikt over een totale compensatie van f 10 miljoen. Bij Voorjaarsnota 2000 wordt derhalve nog f 7 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

2. Accres 2000

Als gevolg van mutaties in de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2000 opwaarts bijgesteld met f 878 300 000. Omdat de Voorjaarsnota een bijstellingsmoment is voor de uitkering van het gemeentefonds, wordt dit bedrag van de aanvullende post accres gemeentefonds naar de begroting van het gemeentefonds overgeboekt.

3+4. Van OC&W en SZW: amendement bijzondere bijstand

In 2000 wordt eenmalig f 25 miljoen voor bijzondere bijstand aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit bedrag komt in aanvulling op de structurele middelen die uit hoofde van het Regeerakkoord voor dit doel al aan het gemeentefonds zijn toegevoegd. Deze eenmalige toevoeging is het gevolg van een door de Tweede Kamer aangenomen amendement op de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Kamerstukken II 1998-1999, 26 200 XV, nr. 18). De eenmalige toevoeging

van f 25 miljoen in 2000 bestaat voor f 18 miljoen uit een overboeking van de begroting van OC&W en voor de resterende f 7 miljoen uit een overboeking van de begroting van SZW. Zie ook de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting gemeentefonds 2000, kamerstukken II 1999/2000, 26 800 B, nr. 2, blz. 13.

5. Van BZK: terugontvangsten Rfv/Rob

De Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) is in 1997 ingesteld. Sindsdien is er op de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het artikel Adviesraden (01.15) een artikelonderdeel opgenomen met de omschrijving «Raad voor de financiële verhoudingen». Destijds is tevens vastgelegd dat de eventuele onderuitputting van het budget voor de Rfv wordt overgeboekt naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Inmiddels zijn de secretariaten van de Rfv en van de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) samengevoegd. Dit maakt een goede vaststelling van de onderuitputting op het Rfv-budget tot een lastige, bijna ondoenlijke operatie. Op grond van ervaringsgegevens over de laatste jaren, bleek dat een budget voor de Rfv van f 1,8 miljoen toereikend was, terwijl op de BZK-begroting een hoger bedrag beschikbaar was. Gelet op de nieuw ontstane situatie van de samenvoeging en de ervaringsgegevens, is besloten met ingang van 2000 structureel f 0,2 miljoen over te boeken van de BZK-begroting naar het gemeentefonds. De eerder gelegde relatie tussen de begroting van BZK en de begroting van het gemeentefonds voor wat betreft de onderuitputting op het Rfv-budget komt daarmee tot een einde.

6. Van BZK: wijziging kieswet

In verband met wijzigingen in de Kieswet wordt structureel f 0,2 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd ten laste van de begroting van BZK. Deze structurele toevoeging is ingegaan in 1999 (zie de memorie van toelichting bij de tweede suppletore begroting gemeentefonds 1999; kamerstukken II 1999/2000, 26 925, nr. 2, blz. 3). De structurele toevoeging wordt met de opname in het onderhavige wetsvoorstel thans ook geëffectueerd voor het jaar 2000 (en daarmee ook voor de jaren daarna).

7. Naar SZW: regeling dure woonaanpassingen

Het nieuwe regime voor de dure woningaanpassingen is ingegaan per 1 april 2000. In de ontwerpbegroting gemeentefonds was rekening gehouden met een ingangsdatum van 1 januari 2000. Daardoor wordt het bedrag dat in de begroting gemeentefonds 2000 is opgenomen tijds-evenredig verlaagd met f 2,9 miljoen tot f 8,5 miljoen. Deze f 2,9 miljoen wordt overgeboekt naar de begroting van SZW. Zie ook de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting gemeentefonds 2000; kamerstukken II 1999/2000, 26 800 B, nr. 2, blz. 14.

8. Versnelling Regeerakkoord-intensivering Wvg

Deze mutatie betreft een eenmalige toevoeging van f 75 miljoen aan het gemeentefonds in verband met de verwachte toename van het beroep op de Wvg. Voor het jaar 2000 was voor dit doel reeds f 74,6 miljoen aan het gemeentefonds toegekend. Na deze eenmalige toevoeging resulteert voor 2000 een toevoeging van f 149,6 miljoen. Zie ook de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting gemeentefonds 2000; kamerstukken II 1999/2000, 26 800 B, nr. 2, blz. 14.

9. Integratie-uitkering Onderwijshuisvesting

In verband met het toekennen van door diverse gemeenten ingediende bezwaarschriften inzake de integratie-uitkering onderwijshuisvesting wordt deze uitkering in 2000 met f 1,5 miljoen verhoogd. De verhoging van deze integratie-uitkering komt ten laste van de algemene uitkering.

De uitgaven van de algemene uitkering van het gemeentefonds worden ten opzichte van de ontwerpbegroting verhoogd met f 1 271 796 000 en komen daarmee in totaal op f 24 906 781. De aansluiting tussen het verplichtingenbedrag van de algemene uitkering en het uitgavenbedrag is als volgt:

Stand verplichtingenbedrag algemene uitkering ontwerpbegroting	24 094 985
Behoedzaamheidsreserve 2000	– 460 000
Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting	23 634 985
<i>Totaal mutaties in de verplichtingen ten opzichte van ontwerpbegroting</i>	<i>981 300</i>
<i>Overige mutaties in de uitgaven</i>	
1. <i>Uitbetaling deel behoedzaamheidsreserve 1999</i>	<i>251 100</i>
2. <i>Eindejaarsmarge</i>	<i>39 396</i>
<i>Totaal wijzigingen uitgaven</i>	<i>290 496</i>
Stand uitgavenbedrag algemene uitkering bij eerste suppletore begroting	24 906 781

Toelichting op de afzonderlijke mutaties in het uitgavenbedrag van de algemene uitkering:

1. Uitbetaling deel behoedzaamheidsreserve 1999

Voor de behoedzaamheidsreserve 1999 was een bedrag aangehouden van f 460 000 000. De behoedzaamheidsreserve is bedoeld om het effect op het accres gemeentefonds van mogelijke onderuitputting op de rijksbegroting op te kunnen vangen. Vanwege onderuitputting op de rijksbegroting is het accres voor 1999 met f 208 900 000 neerwaarts bijgesteld. Van de f 460 000 000 kwam f 208 900 000 niet tot uitkering. Daardoor wordt van de aangehouden reserve een bedrag van f 251 100 000 in 2000 aan de gemeenten uitgekeerd.

2. Eindejaarsmarge

Wegens het nog niet beschikbaar zijn van definitieve statistische gegevens op basis waarvan de gelden uit het gemeentefonds worden verdeeld, is een bedrag van f 39 396 000 in 1999 niet tot uitkering gekomen. Voorzien wordt dat dit bedrag in 2000 alsnog wordt uitgekeerd.

2.2 Ontvangsten

– *artikel 02 Ontvangsten ex artikel 4 van de Financiële-verhoudingswet*

Sinds de invoering van de nieuwe Financiële-verhoudingswet zijn de ontvangsten van het gemeentefonds gelijk aan de uitgaven van het fonds.

De ontvangsten ex artikel 4 van de Financiële-verhoudingswet worden daarom verhoogd met f 1 273 296 000.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

De Staatssecretaris van Financiën,
W. Bos

De Minister van Financiën,
G. Zalm